

1 Johannes 4:1-6

Johannes heeft het vorige hoofdstuk afgesloten met te zeggen dat je kunt weten dat Christus in ons blijft dankzij de Heilige Geest, die we van Christus hebben mogen ontvangen. In onze Nederlandse Bijbel zien we dat het woordje 'Geest' in 3:24 met een hoofdletter is geschreven en het woordje 'geest' in 4:1 niet. Dat is ook terecht, want in de eerste tekst gaat het over de Heilige Geest en in de tweede tekst over de geest van een mens. In het Grieks kent men echter geen hoofdletters. Er staat gewoon twee keer 'geest', hetzelfde woord. Maar Johannes wil er nu op wijzen dat we heel goed moeten opletten met welke geest we te maken hebben.

In het vorige gedeelte lag de nadruk op geloof in Christus en het liefhebben van onze naaste (3:23) als bewijs dat de Geest aan het werk is. Maar nu, in hoofdstuk 4, wil Johannes ingaan op wat we precies geloven.

Want er zijn ook valse profeten en die kunnen ook in de christelijke gemeente verschijnen.

De Here Jezus heeft daar in de Bergrede zelf voor gewaarschuwd: *wacht u voor de valse profeten, die in schapenvacht tot u komen, maar van binnen zijn zij roofgierige wolven* (Matt.7:15).

Paulus waarschuwt de oudsten van Efeze daar ook voor: *....zelf weet ik dat na mijn heengaan grimmige wolven bij u zullen binnenkomen, die de kudde niet zullen sparen en uit uw eigen midden zullen mannen opstaan die verkeerde dingen spreken om de discipelen achter zich aan te trekken.* (Hand. 20:29,30).

Ook Petrus weet hierover mee te praten als hij schrijft: *Toch zijn er ook valse profeten onder het volk geweest, zoals ook onder u valse leraars zullen komen, die verderfelijke ketterijen zullen doen binnensluipen* (2 Petr. 2:1).

Een zelfde waarschuwing die Jezus, Paulus en Petrus al afgaven, geeft Johannes dus ook af. Beproeft de geesten. Toets wat geleerd wordt, of het uit Gods Geest is, of uit de geest van een mens, of nog erger, van de duivel.

Johannes gaat vervolgens een helder criterium aanleggen waaraan je valse profeten of leraars kunt onderkennen: *Iedere geest, die belijdt, dat Jezus Christus in het vlees gekomen is, is uit God.*

Johannes verweert zich hier tegen de gedachte die hier en daar al klonk in de christelijke gemeenten, dat Gods Zoon onmogelijk een gewoon mens kon zijn. Dat iemand die zo goed, zo rechtvaardig, zo zondeloos is, God is geloofde men wel,

maar dat hij ook echt een mens is geweest werd niet door iedereen geloofd. Maar Johannes wijst erop dat het mens-zijn van Gods Zoon fundamenteel is. Het Woord is vlees geworden. Een echt mens, van vlees en bloed. Hij was 100 % mens. Tegenwoordig, in onze tijd, wordt daar veel minder aan getwijfeld. Wij zullen eerder te maken hebben met mensen die het God-zijn van Jezus ontkennen. Prima dat Jezus een groot prediker, een groot voorbeeld, een moreel hoogstaand mens is, maar kom niet aan met het feit dat Jezus God is, die mens werd.

Deze zogenaamde twee-naturen-leer is echter fundamenteel voor onze verlossing. Als Jezus niet echt mens is, kan Hij onmogelijk de mensheid vertegenwoordigen bij God. Hij treedt in onze plaats.

Maar als Jezus niet echt God is, dan kan Zijn offer onmogelijk als prijs gelden voor de hele mensheid. Een gewoon zondeloos mens, mocht die al bestaan, zou hooguit de prijs voor één ander gewoon mens kunnen betalen. Maar omdat Jezus werkelijk God is, heeft Zijn offer een onmetelijke waarde. God is zelf naar Zijn schepping afgedaald om ons te verlossen. God nam de gedaante van een mens aan, Hij werd mens, zonder zijn Godheid te verliezen. Die Godheid heeft Hij echter niet als een roof, een buit, willen vasthouden. Hij heeft als mens geleefd. Net als ons had Hij te maken met verleidingen, Hij kon zondigen, maar gaf er nooit aan toe.

Johannes is radicaal. Wie Jezus Christus niet belijdt is niet uit God, hij spreekt de taal van de antichrist.

Deze oproep van Johannes tot waakzaamheid is in de loop van de geschiedenis maar al te vaak of overtrokken of in de wind geslagen.

Van overtrekking is sprake, als mensen, die op een bepaald punt een afwijkende mening hebben, waardoor de verlossing zelf niet op losse schroeven komt te staan, niet worden geduld. Op die manier zijn maar al te vaak mensen aangepakt en zelfs de kerk uitgejaagd, die er toch echt hadden moeten blijven, mensen die werkelijk kinderen van God zijn. Niet elk verschil in inzicht rechtvaardigt een splitsing tussen broeders. Als de verlossing niet in het geding is, dan roept Johannes op tot verdraagzaamheid en niet overtrokken te reageren.

Maar het omgekeerde gebeurde ook. Dan liet men mensen van wie de onderwijzing de verlossing van Christus ondergroeven, ongemoeid hun gang gaan. Met het gevolg dat mensen stenen voor brood kregen. Mensen werden weggehouden bij de Christus van de Schrift, werkelijk God, werkelijk mens, werkelijk de Weg, de Waarheid en het

Leven. Niemand komt tot de Vader dan door Hem. Waar Christus geloofend wordt en de verlossing in het geding komt, kan onmogelijk nog gesproken worden over broeders of zusters in Christus. Een kerk mag een leraar die Christus loochent geen podium bieden en z'n gang laten gaan. Zo iemand spreekt uit de geest van de antichrist.

Johannes waarschuwt zijn lezers voor de valse leraars. En dat doet hij niet omdat hij z'n lezers niet vertrouwt, alsof zij nog niet in staat zijn te onderscheiden waarop het aankomt. Nee, hij spreekt juist het vertrouwen uit dat zijn lezers de valse boodschappers overwonnen hebben. En dat hebben ze niet aan zichzelf te danken, alsof zij van de geweldige christenen zijn. Maar dat hebben ze te danken aan de Heilige Geest. Dat is Hij die in u is (vs. 4).

Hij die in u is, de Heilige Geest, is sterker dan hij die in de wereld is, de geest van de antichrist.

De Here Jezus noemt de Heilige Geest de Geest der waarheid en Hij belooft dat de Heilige Geest zal komen om ons de weg te wijzen naar de volle waarheid (Jh.16:13). Die volle waarheid is dat God zelf in Christus – die God en mens is - de wereld met zich verzoend heeft. De Heilige Geest is gekomen om Christus te verheerlijken (Jh.16:14). Ik heb wel eens iemand het werk van de Geest horen uitleggen als dat wat een spotlicht doet. Wie 's avonds in donker door Zwolle rijdt, kan zien hoe de Sassenpoort in het spotlicht staat. Door dat spotlicht komt de poort prachtig naar voren. Je komt onder de indruk van de poort. Waarschijnlijk zal niemand, die er naar kijkt, denken: wat een mooie spotjes. Nee, de rol van de spotjes is om niet zelf centraal te staan maar om de poort te laten zien.

Zo wil de Heilige Geest niet zelf in de picture staan, maar Hij wil ons laten zien wie Christus is. Het gaat om Hem. Hij is onze grote Verlosser. God en mens in één. En waar dat centraal staat en beleden wordt, is de Geest aan het werk. Waar dat ontkent wordt is een andere geest werkzaam. De geest van de antichrist.

Daar trekt Johannes in Zijn onderwijs een radicale streep. Van dat Evangelie mag nooit afgeweken worden, want er is geen andere Naam waardoor we behouden moeten worden!

AMEN